Значення кіномистецтва О.Довженка, С. Параджанова у розвитку української культури

Малявка Євгеній Анатолійович

НТУУ «КПІ», факультет прикладної математики,

ІІІ курс, група КП 32

Мета презентації

- Проаналізувати значення та вплив творчості Олександра Довженка та Сергія Параджанова на розвиток кіномистецтва України ХХ ст.

Кожна перемога українського кіно – це приголомшлива історія, але це перемога не індустрії, а конкретної людини…

Лесь Санін, сучасний український кінорежисер, актор

Олександр Довженко - талановитий український письменник, художник, кінорежисер, кінодраматург

Олександр Довженко
(1894 -1956)

Уперше про нього почули після виходу фільму «Звенигора» 1927 року.

Згодом його талановиті кінострічки здіймали ажіотаж у цілому світі та мали немалий вплив на розвиток цього виду мистецтва

1927 р.

«Арсенал» – приниження і осуд визвольної боротьби українського народу внаслідок розпаду імперії

Довженко на зйомках фільму

О. Довженко (1-й зліва) на підбитому німецькому танку

«Арсенал» - фільм-поступка перед радянською владою та осуд визвольної боротьби українського народу в наслідок розпаду імперії.

Сам творець вів війну в лавах армії УНР, в даній ситуації - на іншій стороні.

1929 р.

«Земля» – гімн творчості Довженка

Стилістика, яка розроблена Довженком, поклала початок спрямованості, яку визначають як «українське поетичне кіно».

«Земля» Олександра Довженка стала майстерно ідеальним вираженням абсолютно незвичайного для світового кіно об'єкта: світорозуміння, для якого найвищою цінністю і значенням життя вважається робота на землі.

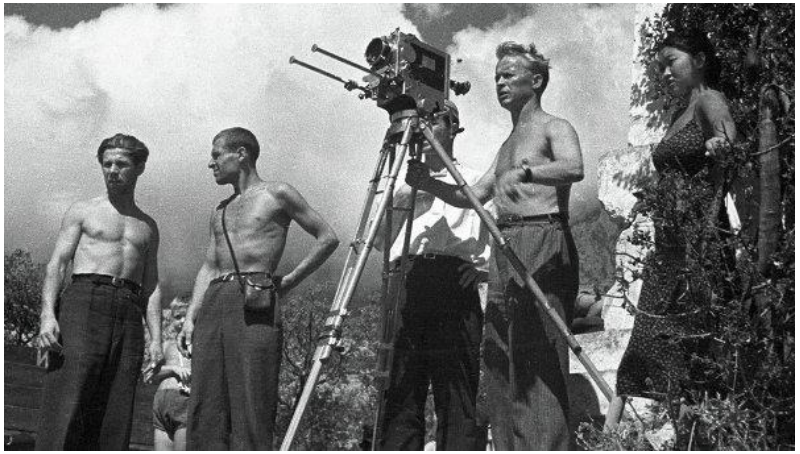

Зйомки фільму О. Довженка «Земля» на студії «Українфільм». Київ, 1930 р.

1930 р.

Кінострічка «Щорс» (1939) - хитросплетіння примушеної заангажованості держзамовлення і тривіальною режисерської та акторської обдарованості

Щорс (1939)

Кінострічка показує нам стан України в 1919 році, коли війська червоних йшли до Києва.

"Щорс" вважається історико-революційною стрічкою з величезною кількістю чудово встановлених батальних сцен, відає про воєначальника Миколу Щорса, знаменитого героя громадянської війни.

Кадр з фільму "Щорс"

Олександр Довженко - видатна постать в українському кінематографі

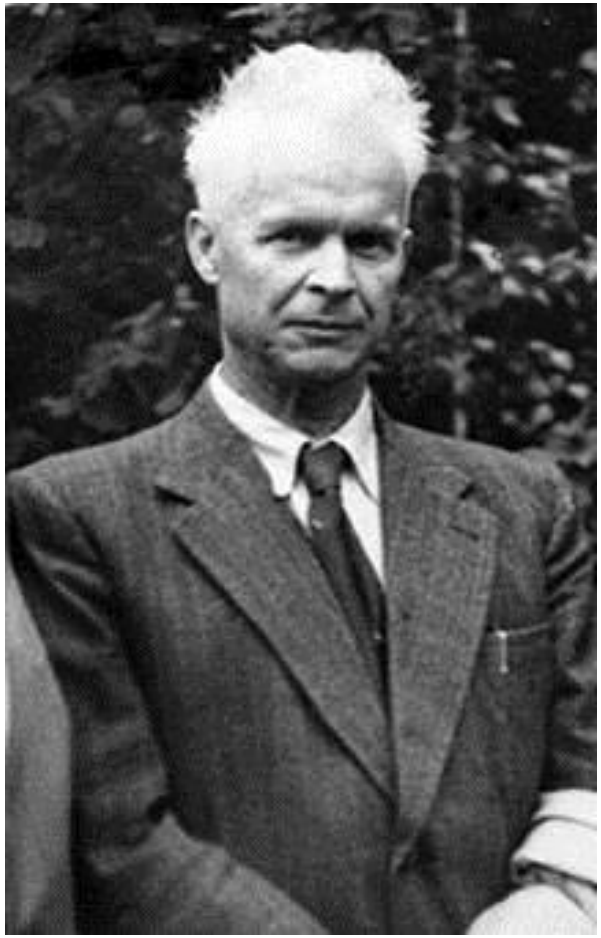

Олександр Довженко

Завдяки своєму особливому стилю, в якому поєднувались обов’язкові компоненти: філософські роздуми, образні зіставлення, оригінальні думки та міркування, спостереження, які перетворювались у глибокі трактати про вічне, те, що близьке для кожної людини у світі, Довженко залишався неперевершеним.

Сергій Параджанов – ім’я, що прославило Україну на цілий світ

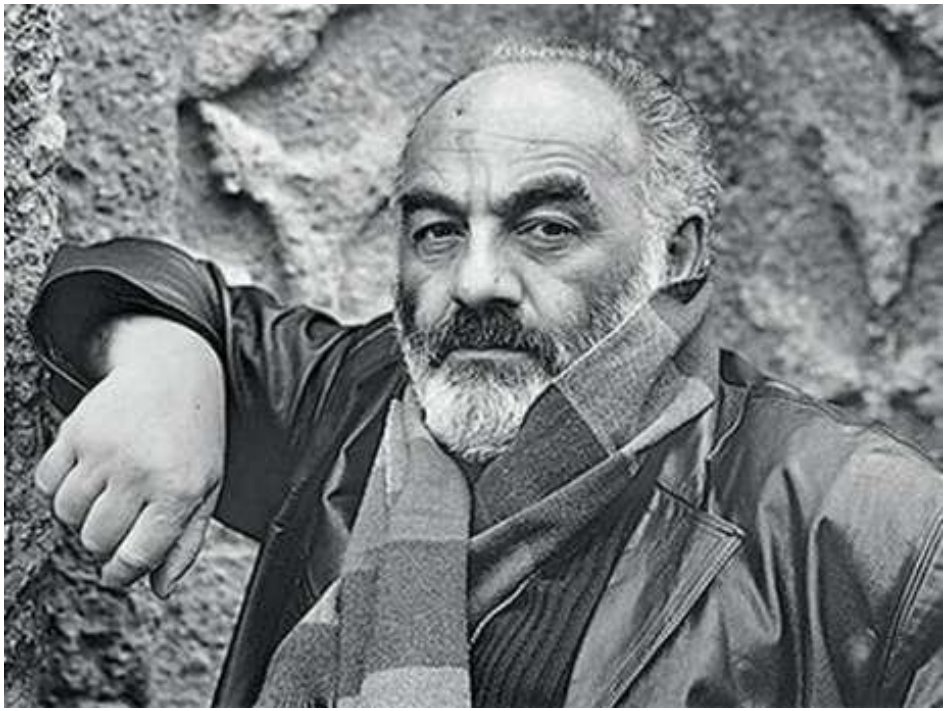

Сергій Параджанов
(1924–1990)

Параджанов відкрив новий період у розвитку кінематографа і вголос розповів про сховані скарби українського міфопоетичного простору своєю стрічкою «Тіні забутих предків».

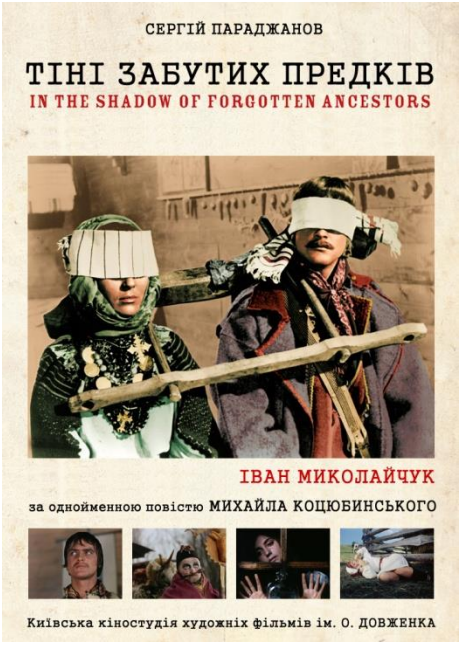

1964 р.

Ритуали і обряди в «візуально-звуковий поезії»

Параджанов пробував пробратися в сюжети відомих нам міфологем і архетипів, щоб пробудити їх первозданну сильну енергетику. Він зрозумів, що в українців ритуали, зокрема новорічного циклу, мають естетично виразну і різноманітну форму.

Кадр з фільму “Тіні забутих предків”

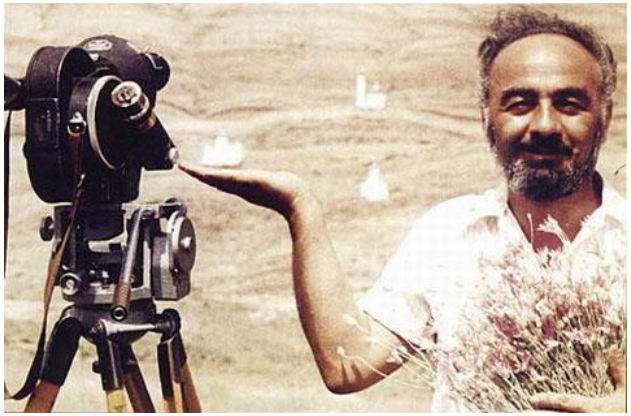

Параджанов на знімальній площадці

Параджанов умів зробити незвичайну атмосферу на майданчику, сам жадав не тільки лише екранізувати літературний твір, а й з його підтримкою пробитися вглиб культури, до її витоків.

Пізній вірменський етап творчості Параджанова – інтегральний, синтетичний і синтестезійний

Сергій робить головним для себе кінофільм «Колір граната».

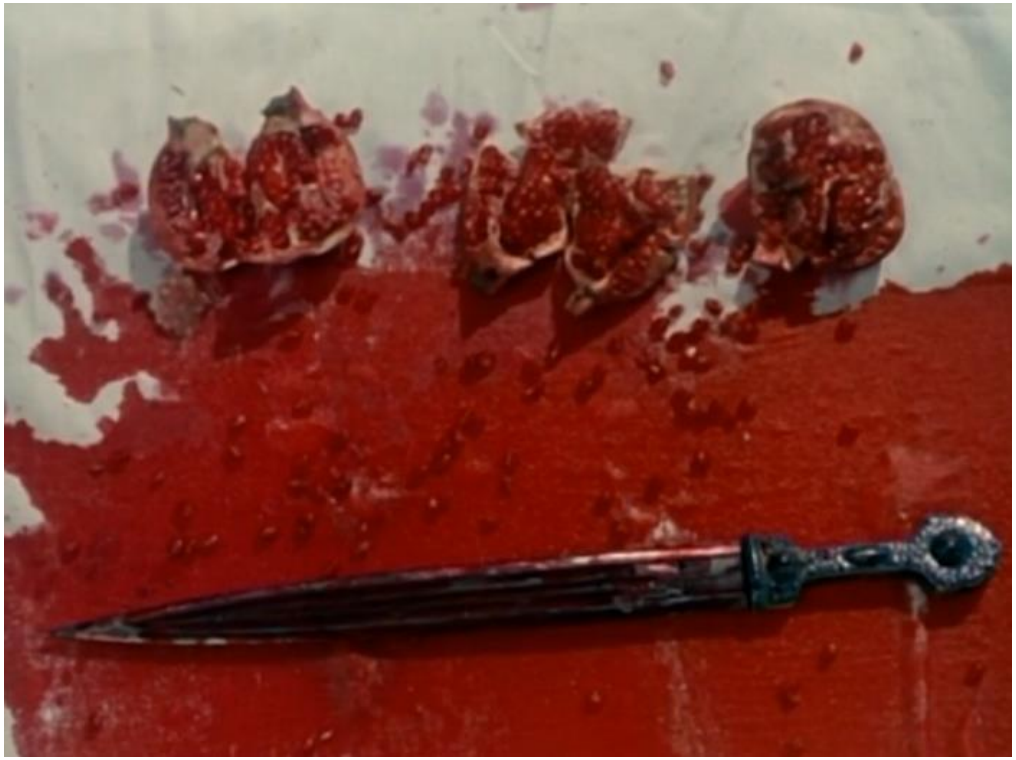

Кадр з фільму

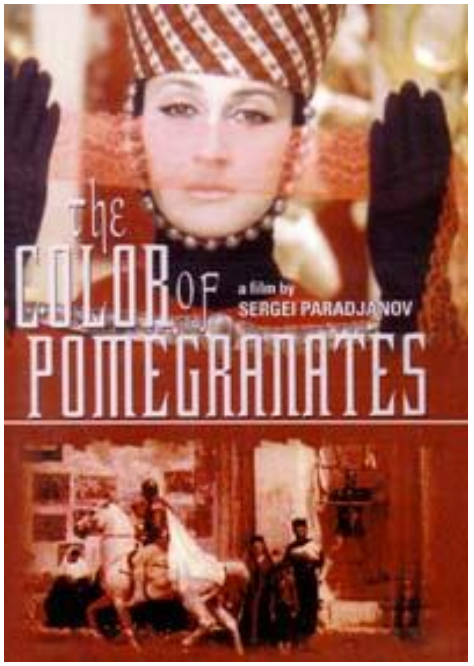

1969 р.

Гранат, що кровоточить на білосніжну тканину, висловлює як муки цільного народу, так і жарку душу митця, абсолютної бажань і потягів.

Тяжка доля Параджанова

В 60-70-х роках Параджанова чекала велика кількість переслідувань, несправедливих обвинувачень і практично п'ятирічне ув'язнення

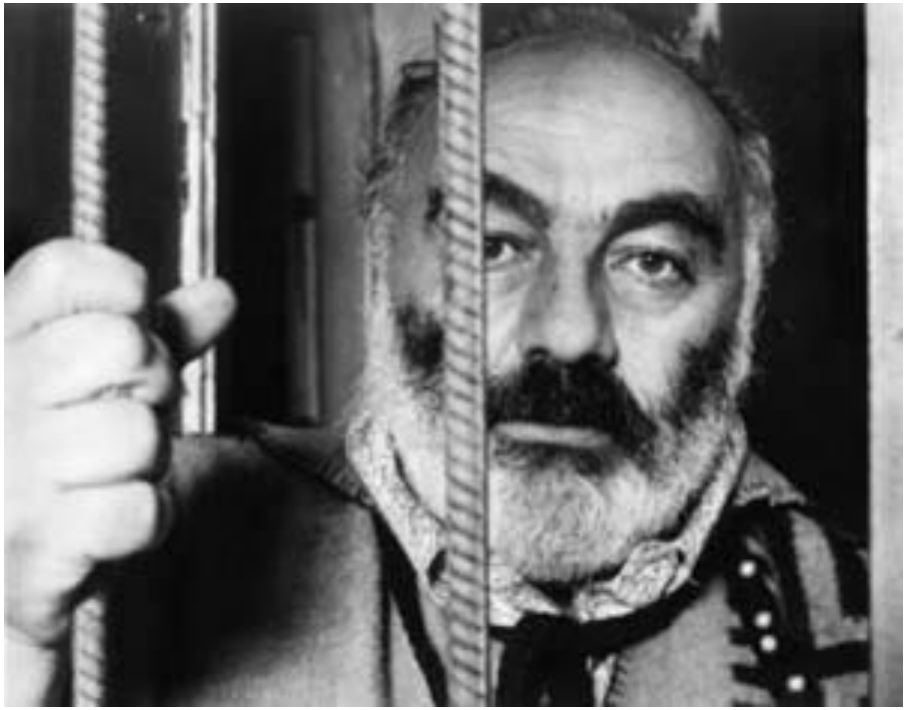

Параджанов в ув’язненні

Сумна доля і у безлічі його фільмів, зокрема на початковому етапі роботи обірвались фрагментарні і символічні «Київські фрески», невеликі епізоди з яких дихають нововведенням і сміливістю, і автобіографічна «Сповідь», яка мала вивершити цілий житейський доробок і повернути режисера в дитинство , в якому він бажав померти.

Сергій Параджанов – символ українського кінематографу

“Параджанов. Остання весна”

Нарешті, вірменин, народжений у Грузії, що просидів у російських в'язницях за український націоналізм (так сам Параджанов себе ідентифікував) виявився символом фільму на світовому рівні, зачинателем української поетичної школи, творцем, що зміг занурити відвідувачів у чудове: фольклорне і магічне, неповторне і художнє. Його внесок у кіномистецтво непросто переоцінити, а кінострічки непросто не переглядати - прикутим до екрану їх натхненною зоровою містикою.

Висновки

Тож, поетичне кіно з його культом краси і поетичної мови можна вважати втечею творців від повсякденності, від естетично безликого соцарту. Але, разом з тим, був знайдений метод протиборства з повсякденністю і сірістю днів.

Україна, вся її неповторність, краса людей, її мови, гір і лісів, пісень і легенд в кінокартинах українських режисерів прозвучала наскільки масивно, що ці кінострічки визначили собою художнє призначення, яке потрапило у всесвітній кінематограф як українське поетичне кіно.

Джерела

1.Брюховецька Л. Кіно як світогляд: Довженко і Параджанов // Кіно Театр. - 2004. - № 3. - С. 24-
2.Богуслав Бакула. Українське кіно і тоталітаризм. «Тіні забутих предків». // Зб. Поетичне кіно: заборонена школа. К., Редакція журналу «Кіно-Театр». 2001.29
3. Горевалов С. Неповторний Довженко/ Сергій Горевалов //Культура і життя. - 2009. - 17 червня. - С. 3
4. Довженко і світ: Творчість О. Довженка в контексті світової культури.— К., 1984.-246с.
5. Довженко Олександр Петрович // Шаров І. 100 видатних імен України.- К.: Вид. дім "Альтернатива", 1999.- С.127-131
6. Коба С. Олександр Довженко: Життя і творчість/ Світлана Коба,. - К.: Дніпро, 1979. - 193 с.
7. Корогодський Р. Довженко в полоні: Розвідки та есеї про Майстра/ Роман Корогодський,. - К.: Гелікон, 2000. - 347 с.
8. Кошелівець І. Олександр Довженко: Спроба творчої біографії. — Мюнхен, 1980.-240с.
9. Куценко М. Сторінки життя і творчості О. Довженка. — К., 1975.-112с. 13. Луків А. Доля народу крізь призму авторського бачення та оцінки бачення та оцінки Олександра Довженка //Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. - 2003. - № 2. - С. 87-93
10. Мащенко С. Історіософські мотиви у творчому спадку О.П. Довженка/ Станіслав Мащенко //Київська старовина. - 2005. - № 3. - С. 107 – 120
11. Новиченко Л. Естетичні уроки Довженка / Л.Новиченко // Життя як діяння: Вибрані статті. - К., 1974
12. Олександр Довженко вчора і сьогодні. Образ дисидента: Збірник матеріалів/ укл. : Євген Сверстюк. - Вид. друге, виправл. і доп.. - Луцьк: ВМА "Терен", 2007. - 237 с.

Дякую за увагу!